

شیوه‌های اصلاح الگوی آموزش‌های حفاظتی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی (با تأکید بر ادوار مصوب)

غلامرضا محمدنسل^۱

علیرضا دهقان^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۱۱/۱۸

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۰۲/۱۸

چکیده

هدف این تحقیق، بررسی شیوه‌های اصلاح الگوی آموزش‌های حفاظتی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی در سال ۱۳۹۳ می‌باشد. این تحقیق از نظر روش، پیمایشی - اسنادی می‌باشد. جامعه آماری تحقیق شامل کارشناسان آموزش حفاظتی و اساتید حفاظت اطلاعات ناجا بوده که براساس فرمول کوکران، نمونه‌ای به حجم ۶۰ نفر انتخاب و سپس اطلاعات از طریق پرسشنامه محقق ساخته جمع‌آوری و داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی (با آزمون خی‌دو) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌های تحقیق حاکی از آن است که برای اصلاح الگوهای آموزش‌های حفاظتی، باید الگوهای موجود در زمینه نیازسنجی، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی مورد بازبینی و ارتقای کیفیت قرار گیرند. آینده‌پژوهی در بررسی تهدیدها و آسیب‌پذیرهای ناجا و کارکنان، شناسایی تهدیدها و آسیب‌های خاص منطقه‌ای، ارتقای دانش تخصصی مدرسان و اساتید، لزوم طراحی مطلوب‌ترین شیوه آموزش‌های حفاظتی برای دانشگاه علوم انتظامی، و بررسی میزان نیل به هدف‌های نگرشی، دانشی و رفتاری از مهم‌ترین شیوه‌های پیشنهاد شده در این تحقیق می‌باشد.

کلید واژه‌ها:

آموزش / الگو / آموزش حفاظتی / دانشجویان / ادوار مصوب.

۱. عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی امین و نویسنده مسئول

۲. کارشناس ارشد اطلاعات

مقدمه

در عصر حاضر با وجود رشد سریع صنایع و فناوری در همه زمینه‌ها، و با توجه به تولید علوم جدید و خدمات، عامل انسانی هنوز مهم‌ترین رکن و اساس سازمان‌ها را به خود اختصاص داده است. هر چه علوم و فناوری فراتر می‌رود، عامل انسانی نیز باید دامنه دانش و تجربه خود را افزایش دهد.

نیروی انسانی در سازمان‌ها اعم از بخش‌های سرپرستی و عملیاتی و مدیریتی، در سطوح مختلف می‌تواند بالاترین عملکرد و کارایی را داشته باشد، یا اینکه در اثر عوامل مختلف دچار افت عملکرد گردد. رسیدن به شرایطی مطلوب که در آن نیروی انتظامی سازمانی قوی، مقتدر، روزآمد، سریع، مؤمن، متعهد، امین، هوشمند، متخصص و مهرورز با مردم باشد، مستلزم ایجاد نظام آموزشی و پرورشی متناسب با هدف‌ها و آرمان‌های مدنظر است. پیشرفت کار و حصول نتایج مطلوب در هر سازمان، معلول عامل انسانی کارآمد، با انگیزه و پر توان است. ناجا از معدود سازمان‌هایی است که به لحاظ موقعیت اجتماعی و رسالت خطیری که در جهت ایجاد امنیت جانی، مالی، ناموسی برای مردم و در نهایت انتظام امور اجتماعی بر عهده دارد، می‌بایست نسبت به توسعه دانش و بینش و رفتار عوامل انسانی خود حساسیت مضاعفی را اعمال کند.

مأموریت اصلی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران برقراری و حفظ نظم و امنیت عمومی و تأمین آسایش فردی، نگهبانی و پاسداری از قلمرو مرزهای کشور جمهوری

اسلامی ایران بوده و کارکنان آن می‌بایست از بالاترین سطح کارایی و آمادگی لازم برخوردار باشند.

آموزش عمدتاً هدف‌هایی از قبیل افزایش میزان اطلاعات، دانش و مهارت و قابلیت‌های کارکنان را پی می‌گیرد و آن‌ها را برای ایفای وظایف مشخص خود و قبول مسئولیت‌های جدیدتر و بالاتر در سازمان بیش از پیش آماده‌تر و مجهزتر می‌سازد. برنامه آموزشی باید به نحوی تدوین شود که نیازهای حرفه‌ای کارکنان و مشکلات در محیط را برطرف سازد؛ به طوری که خود آن‌ها این موضوع را درک کنند.

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران با توجه به گستردگی مأموریت‌ها و طیف وسیع مراجعین در سراسر کشور همواره در معرض انواع تهدیدها و آسیب‌پذیری‌های امنیتی و غیر امنیتی بوده و خواهد بود. از این رو ساحفاناجا به‌عنوان سیاست‌گذار و مجری آموزش‌های حفاظتی کارکنان ناجا، آموزش‌های مختلفی را در جهت تنویر اذهان کارکنان این سازمان نسبت به آسیب‌ها و تهدیدها اجرا می‌کند و منابع قابل ملاحظه‌ای اعم از نیروی انسانی، اعتبارات، اماکن و تجهیزات را به خود اختصاص می‌دهد. بنابراین در این تحقیق سعی بر آن داریم ضمن معرفی آموزش‌های مزبور (در سال ۱۳۹۳)، شیوه‌های اصلاح الگوی آن را بر مبنای نیازهای مأموریتی و صلاح و صرفه سازمان نسبت به دانشجویان مصوب، مورد بررسی و ژرف‌نگری قرار دهیم.

الف. کلیات

۱/الف. اهمیت و ضرورت تحقیق

با عنایت به گستردگی مأموریت‌های کارکنان ناجا و طیف وسیع مراجعین در سراسر کشور، همواره تهدیدها و آسیب‌پذیری‌های فراوانی متوجه آن‌هاست. در عین حال یکی از وظایف ساحفاناجا نیز پیشگیری از ورود آسیب به ناجا می‌باشد که این مهم موجب گردیده تا ساحفاناجا آموزش‌های حفاظتی پیشگیرانه متعددی را در یگان‌های مختلف به‌ویژه در دانشگاه علوم انتظامی ارائه نماید. این امر در حالی صورت می‌گیرد که تاکنون در خصوص الگوی آموزش‌های حفاظتی به دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی و شیوه‌های

اصلاح آن تحقیقی به عمل نیامده و بسیار ضروری است که به منظور بهره‌برداری بهینه از منابع محدود موجود، تحقیقی در این خصوص به عمل آید تا رسیدن به شرایطی مطلوب‌تر که در آن نیروی انتظامی سازمانی قوی، مقتدر، روزآمد، سریع، مؤمن، متعهد، امین، هوشمند، متخصص و مهرورز با مردم باشد و آموزش‌ها براساس الگوهای روزآمد و اثربخش به نحو شایسته‌تری صورت پذیرد.

بدیهی است که یکی از ارکان بنیادین هر برنامه آموزشی همانا الگوهای آن بوده که دغدغه و نگرانی اصلی که انگیزه انجام این پژوهش شده نیز بررسی وضع موجود الگوی مزبور و ارائه الگوی مطلوب است تا با استفاده بهینه از منابع محدود موجود، امکان حصول بهتر به اصل شامخ خودپایی را که محصول آموزشی هدفمند و جامع و مانع می‌باشد را فراهم آورد.

۲/الف. هدف‌های تحقیق

هدف اصلی: شناسایی الگوهای مطلوب آموزش‌های حفاظتی و ارائه راهکارهای لازم.
هدف‌های فرعی:

۱. شناسایی الگوهای فعلی آموزش‌های حفاظتی؛
۲. شناسایی الگوهای مطلوب آموزش‌های حفاظتی؛
۳. شناسایی راهکارهای رسیدن از الگوهای موجود به الگوهای مطلوب.

۳/الف. سؤال‌های تحقیق

سؤال اصلی: شیوه‌های اصلاح الگوی آموزش‌های حفاظتی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی کدام‌اند؟

سؤال‌های فرعی:

۱. الگوهای فعلی آموزش‌های حفاظتی کدام‌اند؟
۲. الگوهای مطلوب آموزش‌های حفاظتی کدام‌اند؟
۳. به چه شیوه‌هایی می‌توان از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب رسید؟

۴/الف. روش تحقیق

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر نوع تحقیقات توصیفی پیمایشی می‌باشد که در آن محققان تلاش دارند الگوهای فعلی آموزش‌های حفاظتی را تبیین و شیوه‌های اصلاح این الگوها را شناسایی و معرفی نمایند.

۵/الف. جامعه آماری و حجم نمونه

جامعه آماری تحقیق حاضر، اساتید حفاظت اطلاعات و کارشناسان آموزش حفاظتی ساحفاناجا با مطالعه موردی بر روی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی (ادوار مصوب) متشکل از ۱۵۰۰ نفر می‌باشد که با عددگذاری در فرمول کوکران، حجم نمونه با ضریب اطمینان بالای ۸۹٪ برابر با ۶۰ نفر محاسبه گردید. به روش تصادفی پرسشنامه بین دانشجویان توزیع و پس از تکمیل جمع‌آوری گردید.

۶/الف. بعد مکانی و زمانی تحقیق

این تحقیق در محدوده مکانی دانشگاه علوم انتظامی و در سال ۱۳۹۳ انجام شده است.

۷/الف. روش و ابزار گردآوری اطلاعات

برای پاسخگویی به سؤال‌های تحقیق، از روش کتابخانه‌ای و روش میدانی استفاده شده است. از روش کتابخانه‌ای برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز در زمینه ادبیات تحقیق استفاده و با مطالعه کتاب‌ها، مقالات و تحقیقات دیگر پژوهشگران و جست‌وجو در اینترنت، اطلاعات مورد نیاز جمع‌آوری گردید. باتوجه به اینکه تحقیق حاضر از نوع تحقیقات توصیفی پیمایشی می‌باشد، همچون بسیاری از مطالعات مشابه برای جمع‌آوری اطلاعات مدنظر از پرسشنامه استفاده گردیده است. سؤال‌های پرسشنامه از نوع سؤال‌های بسته با طیف پنج گزینه‌ای لیکرت «از گرایش خیلی زیاد تا خیلی کم» استفاده شده است.

۸/الف. طراحی و تشریح پرسشنامه

پس از تعیین شاخص‌های مربوط به متغیرهای تحقیق، در مجموع ۳۰ سؤال طراحی گردید که ۱۴ سؤال آن مربوط به نیازسنجی؛ ۱۰ سؤال مربوط به برنامه‌ریزی؛ ۳ سؤال

مربوط به اجرا و ۳ سؤال مربوط به ارزشیابی بوده و پاسخ پنج گزینه‌ای براساس طیف لیکرت به ترتیب خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد پیش‌بینی شده است.

۹/الف. سنجش روایی پرسشنامه

برای افزایش روایی و اعتبار پرسشنامه ابتدا تعدادی پرسشنامه بین جمعی از اساتید و کارشناسان توزیع گردید و سپس ابهامات آن‌ها در رابطه با سؤال‌ها مشخص شد. بدین ترتیب تعدادی از سؤال‌ها حذف و تعدادی دیگر جایگزین شد و در نهایت پس از شفاف‌شدن و رفع ابهامات، پرسشنامه نهایی تهیه و توزیع گردید.

در این تحقیق برای افزایش روایی محتوای پرسشنامه، از روش‌های ذیل استفاده شد:

۱. استفاده از نظرات استاد راهنما، مشاور، متخصصان و کارشناسان امور

پژوهشی؛

۲. مطالعه پرسشنامه‌های مشابه، مقالات، کتب و مجلات.

۱۰/الف. پایایی ابزار اندازه‌گیری

برای برآورد پایایی پرسشنامه این پژوهش، از فرمول ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. ضریب آلفای محاسبه شده از طریق نرم‌افزار spss، $\alpha = 0.89$ می‌باشد. بنابراین می‌توان گفت که ابزار اندازه‌گیری از پایایی لازم برخوردار است.

۱۱/الف. روش تجزیه و تحلیل

به منظور بررسی نتایج حاصل از پرسشنامه‌ها، ابتدا گزینه‌های مربوط به سؤال‌های کدگذاری شده و برای گزینه‌های خیلی کم، کم، متوسط، زیاد، خیلی زیاد به ترتیب مقادیر عددی از ۱ تا ۵ در نظر گرفته شد و سپس داده‌های حاصل از پرسشنامه وارد رایانه گردیده و با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. به منظور توصیف یافته‌ها از جداول توزیع فراوانی، نمودار، میانگین، انحراف معیار و برای استنباط آماری از نرم‌افزار spss^۱ استفاده شد.

۱. Statistical package for social sciences (بسته آماری برای علوم اجتماعی)

ب. ادبیات نظری

۱/ب. تعاریف و اصطلاحات

• آموزش

واژه آموزش از نظر لغوی به معنای: آموختن و آموختن به معنی یاد دادن، یاد گرفتن، علم یا هنری فرا گرفتن است (فرهنگ لغت معین).

از نظر اصطلاحی نیز تعاریف متعددی برای آموزش ذکر شده است: برخی معتقدند که آموزش فرایندی است که طی آن، افراد مهارت‌ها، دانش‌ها، و منش و طرز تلقی و گرایش‌های مناسبی را جهت ایفای دقیق‌تر نقش‌های خویش می‌آموزند. تعلیم، عبارت است از فراهم آوردن زمینه رشد و شکوفایی استعدادهای ذهنی انسان که در هر آموزشی صورت می‌گیرد و یکی از استعدادهای ذهنی به فعلیت می‌رسد؛ تا آنجا که اگر چنان استعدادی در کار نبود، چنین آموزشی هم صورت نمی‌گرفت. در واقع تعلیم بخشی از تربیت محسوب می‌گردد (سیف، ۱۳۸۲: ۲۰).

از جمله مهم‌ترین هدف‌های هر مؤسسه آموزشی می‌توان تغییر رفتار افراد، کمک به بهبود عملکرد کارکنان و مدیریت افزایش دانش، مهارت، منش کارکنان، ایجاد رفتار مطلوب و متناسب با ارزش‌های پایدار جامعه در کارکنان، و استمرار یادگیری و... نام برد (همان).

عده‌ای دیگر معتقدند در فرایند آموزش است که ارزش‌ها و فرهنگ، باورها و اعتقادات، دانش‌ها و مهارت‌ها از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌گردد تا در گذر زمان تجارب ارزشمند پیشینیان به فراموشی سپرده نشود و آیندگان از این اندوخته‌ها و میراث گران‌قدر بهره‌مند شده و چراغ راه خود قرار دهند و با تلاش و کوشش خود در تعامل با پدیده‌های تازه، با استمداد از این میراث، به راه‌حل‌های تازه‌تری نائل گردند (پنج‌میر، ۱۳۸۳: ۲۲).

«آموزش وسیله انتقال موارث کهن فرهنگی، اخلاقی، دینی و عرفانی هر جامعه است. فرهنگ اقوام مختلف بر آموزش صحیح استوار است» (بیان و شکیبا، ۱۳۷۲: ۱۱).

تعریف آموزش از نظر یونسکو عبارت است از: «تمام کنش‌ها و اثرات، راه‌ها و روش‌هایی که برای رشد و تکامل توانایی‌های مغزی و معرفتی و مهارت‌ها، نگرش‌ها و رفتار انسان به کار می‌برند، البته به طریقی که شخصیت انسان را به ممکن‌ترین حد آن تعالی بخشند» (فصلنامه دانش حفاظتی و امنیتی، ۱۳۸۶: ۱۴).

عوامل مؤثر در آموزش عبارت‌اند از:

۱. دانشجو: یکی از نکات مهم آموزشی شناخت توانایی‌های فکری و ذهنی فراگیران است. لازمه چنین شناختی، آن است که اولاً احاطه کامل به مطالب و برنامه‌های آموزشی وجود داشته باشد؛
۲. استاد: ویژگی‌های استاد خوب عبارت‌اند از: داشتن دانش و اطلاعات کافی، آشنایی با شیوه‌های تدریس، شخصیت، قدرت رهبری، تفکر حرفه‌ای، بهسازی شیوه تدریس؛
۳. تدریس؛
۴. اجرا؛
۵. آزمون؛
۶. مرور (بحث و انتقاد).

• الگو

از نظر لغوی «الگو» در معانی روبه‌رو، مدل، سرمشق، مقتدی، اسوه، مثال و نمونه به کار رفته است (دهخدا، ۱۳۴۹: ۷۷).

از نظر اصطلاحی الگو به فرایندی اطلاق می‌شود که در آن رفتار یک فرد یا گروه، به مثابه محرکی برای افکار، نگرش‌ها و یا رفتارهای شخص دیگری که او را مشاهده نموده به کار گرفته می‌شود. به تعبیری دیگر، یک الگو چیزی است که ساخته می‌شود تا برای ساختن نمونه‌های دیگر سرمشق قرار گیرد یا نمونه کوچکی از یک شیء یا فرایند یا مجموعه‌ای بزرگ است، اما آن شیء کوچک باید حداکثر ویژگی‌های آن شیء بزرگ را داشته باشد.

برخی معتقدند که برای اصلاح یک الگو نخست باید الگوها و مدل‌ها در حوزه نظر شکل بگیرد و طراحی شود و سپس ساختار و نظام مطلوب بازسازی و مدیریت شود تا اصلاح الگو پیاده‌سازی شود. اگر این الگو، مهندسی، طراحی و برای یک جامعه تبیین شود، اما نظام قدیمی در آن جامعه حاکم باشد، هرگز این الگو در جامعه پیاده نخواهد شد (ناظمی اردکانی، ۱۳۸۹). عده‌ای هم بر این تصورند که برای ایجاد الگوی جدید، باید الگوی قدیمی را مختل کنید؛ تلاش برای ایجاد الگوی جدید تا زمانی که الگوی قبلی هنوز وجود دارد، بیهوده است (رابینز، ۱۳۸۵: ۸۱).

• آموزش حفاظتی^۱

آموزش حفاظتی عبارت است از کلیه مطالب و موضوعاتی که به منظور حفظ کارکنان ناجا در برابر تهدیدها و آسیب‌پذیری‌ها، با هدف آسان ساختن یادگیری، توسط اساتید مباحث حفاظت اطلاعات و کارشناسان حفاظتی به دانشجویان گفته می‌شود.

دروس عمومی دانشجویان دانشکده‌های مختلف دانشگاه علوم انتظامی در مقاطع کاردانی و کارشناسی یک درس دو واحدی تحت عنوان کلیات حفاظت اطلاعات به مدت ۳۲ ساعت تدریس می‌شود. هدف از تدریس این درس، آشنایی دانشجویان با مفاهیم، اصول و مبانی اطلاعات، حفاظت اطلاعات، تهدیدها و نحوه پیشگیری و مقابله با آنها می‌باشد. یک واحد درس حفاظت اطلاعات تخصصی به مدت ۱۷ ساعت براساس سرفصل‌های مرتبط با هر رشته جهت دانشجویان رشته‌های مختلف دانشگاه تدریس می‌شود.

• آسیب

موضوع‌های درون سازمانی که موجب بروز لطمه بر روی کارکنان باشد را آسیب گویند. به عبارت دیگر آسیب عبارت است از نقاط ضعف درون سازمانی (فرد، مجموعه) که زمینه به فعل رسیدن تهدیدها را فراهم می‌آورد (جزوه آموزشی ساحفاناجا، مرکز آموزش امام مهدی «عج»).

- تهدید

به مجموعه خطرات بالقوه برون سازمانی که امنیت کارکنان و سازمان را به مخاطره می‌اندازد، تهدید گفته می‌شود (همان).

- ادوار مصوب

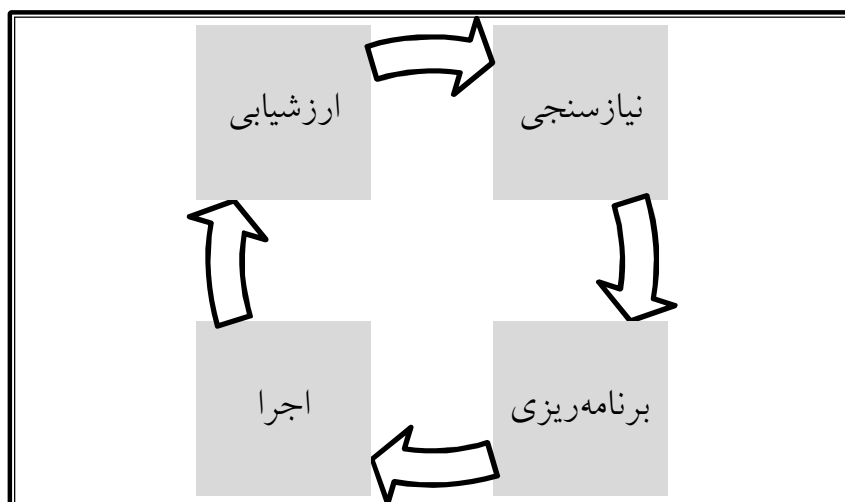
دوره‌هایی است که برنامه تفضیلی آن مصوب وزارت علوم تحقیقات و فناوری بوده و پذیرش دانشجوی برای آن، از طریق آزمون ورودی که زیر نظر سازمان سنجش و آموزش کشور، برابر ظرفیت قابل قبول شورای گسترش آموزش عالی کشور برگزار می‌شود، صورت می‌گیرد (آیین‌نامه کاردانی و کارشناسی مصوب وزارت علوم، ۱۳۷۶).

- دانشجویان

داوطلبانی هستند که پس از پذیرفته‌شدن در آزمون سراسری یا آزمون‌های داخلی ناجا، در دانشگاه علوم انتظامی مشغول طی دوره و تحصیل می‌گردند (همان).

۲/ب. چرخه آموزش‌های حفاظتی

آموزش‌های حفاظتی در یک چرخه کامل مطابق شکل زیر صورت می‌گیرد:

شکل ۱: چرخه آموزش‌های حفاظتی (رابینز، ۱۹۹۹؛ پارسائیان، ۱۳۸۹)

۳/ب. الگوهای موجود و مطلوب نیازسنجی و راهکارهای اصلاح الگوهای

موجود و مطلوب نیازسنجی

الگوهای فعلی و مطلوب نیازسنجی و راهکارهای اصلاح الگوهای موجود و مطلوب نیازسنجی در چرخه آگاهسازی در جدول زیر بیان شده است:

جدول ۱: الگوهای موجود و مطلوب نیازسنجی

الگوی مطلوب نیازسنجی	الگوی موجود نیازسنجی
برآورد نیاز فراگیران برآورد نیاز ناجا و جامعه بهره‌گیری از دیدگاه‌های متخصصان	برآورد تهدیدها و آسیب‌پذیری‌ها جرائم و تخلفات به‌وقوع پیوسته تجزیه و تحلیل شکست‌های حفاظتی نظرسنجی از کارکنان و فرماندهان و رده‌های صف ساحفاناجا

برخی از راهکارهای رسیدن از الگوی موجود به الگوی مطلوب نیازسنجی، به شرح

زیر می‌باشد:

- اصلاح نگرش حفاظتی: مدیریت آموزشی در پی آن است که با ایجاد راهکارهای مناسب و باتوجه به پیشرفت‌های حاصل شده از علوم دیگر، فضا و جریانی را پی‌ریزی کند که بتوانیم مطالب و مفاهیم را به‌صورت اثربخش و کارآمد به فرد منتقل نماییم و تغییر معنی‌داری را در عملکرد و رفتار یا اندیشه او ایجاد کنیم؛
- تمرکز بر شناخت شبهات آموزش‌های حفاظتی و پاسخگویی به آن‌ها؛
- تمرکز بر پاسخ به ابهامات حفاظتی؛
- توجه به شناخت دانشجویان در مورد تهدیدهای امنیتی: کارکنان نیروی انتظامی به‌دلیل وظائف ذاتی که به آن‌ها محول گردیده، همواره در معرض انواع تهدیدهای امنیتی و غیر امنیتی قرار دارند. تهدیدهای امنیتی به‌دلیل ماهیت خاص خود از اهمیت بالایی برخوردار بوده و می‌تواند کارشناسان ذی‌مدخل در امر آموزش دانشجویان، با مطالعه دقیق و عمیق تهدیدهای

- امنیتی جدید که متوجه کارکنان انتظامی است را احصا و جهت طرح در کلاس‌های آموزشی در دسترس اساتید قرار گیرد؛
- توجه به شناخت دانشجویان در مورد آسیب‌های شغلی و رسته‌ای؛
 - پاسخ به ابهامات دانشجویان در مورد چستی حفاظت اطلاعات؛
 - کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت شخص؛
 - کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت اسناد و مدارک؛
 - کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت اماکن و تأسیسات؛
 - کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت گفتار؛
 - کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت سلاح و مهمات؛
 - کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت فناوری اطلاعات و ارتباطات: دسترسی آسان و انعطاف‌پذیر به اطلاعات و منابع، از ویژگی‌های اصلی فناوری اطلاعات و ارتباطات است. انتخاب یادگیرنده، قلب مفهوم دسترسی انعطاف‌پذیر است. یعنی در صورتی می‌توان گفت آموزش دارای انعطاف است که یادگیرنده بتواند از میان تجربیات متنوعی که در اختیار او قرار دارد، دست به انتخاب بزند. دسترسی انعطاف‌پذیر سبب می‌شود دسترسی یادگیرنده به محتوا تسهیل شود و بتوان در هر لحظه، هر مکان و با سرعت مناسب، تجارب یادگیری را در اختیار یادگیرنده قرار داد. بنابراین یادگیری شکل فردی به خود می‌گیرد. دسترسی انعطاف‌پذیر به محتوا و منابع یادگیری از طریق فناوری اطلاعاتی و ارتباطی شبکه‌ای در کلاس‌های درس معمولی، کارگاه‌ها و منازل و مراکز دیگر اجتماعی، ویژگی‌های شاخص یادگیری الکترونیکی هستند. از طریق فناوری یادگیری

الکترونیکی، یادگیرندگان و معلمان می‌توانند به فعالیت‌های تعاملی هم‌زمان و غیر هم‌زمان بپردازند و این تعامل ممکن است در مکان‌ها و زمان‌های متفاوت صورت گیرد (رضوی، ۱۳۸۴: ۳)؛

- استفاده از آینده‌پژوهی برای شناسایی تهدیدها و آسیب‌های امنیتی: آینده‌پژوهی حفاظت، می‌تواند دانش و معرفتی باشد که سازمان پلیس را نسبت به تهدیدها و آسیب‌پذیری‌های آینده که پلیس را در معرض چالش و مخاطره قرار می‌دهد، آگاه کند. توانایی در درک اهمیت آینده‌نگری، انتخاب‌های هوشمندانه پلیس را افزایش می‌دهد. آینده‌پژوهی ابزاری برای مهندسی هوشمندانه آینده است. بنابراین سازمان‌های زیرک و چابک، به مقوله آینده‌پژوهی توجه بیشتری دارند تا با استفاده از مسیرهایی که این علم در اختیارشان می‌گذارد، راهبردهای معطوف به آینده را شناسایی کرده و با سهولت بیشتری به آینده مطلوب خود برسند؛
- سوق دادن موضوع‌های آگاهسازی از جنبه‌های غیرامنیتی به امنیتی: کارکنان نیروی انتظامی و خصوصاً کلانتری‌ها به دلیل وظایف ذاتی که به آن‌ها محول گردیده، همواره در معرض انواع تهدیدهای امنیتی و غیر امنیتی قرار دارند. تهدیدهای امنیتی به دلیل ماهیت خاص خود، از اهمیت بالایی برخوردار هستند و می‌طلبند کارشناسان ذی‌مدخل در امر آگاهسازی در ساحفاناجا با مطالعه دقیق و عمیق تهدیدهای امنیتی جدید که متوجه کارکنان انتظامی می‌شود را احصا و برای طرح در کلاس‌های آگاهسازی، در دسترس مربیان قرار دهند؛
- تجزیه و تحلیل جرائم و شکست‌های حفاظتی: کارکنان نیروی انتظامی به دلیل نوع شغل و مأموریت محوله، همواره در معرض انواع آلودگی‌ها، تخلفات و جرائم قرار دارند. بنابراین یکی از هدف‌های برگزاری آگاهسازی، پیشگیری از وقوع تخلفات و جرائم کارکنان می‌باشد. با نگرش بر تجزیه و

تحلیل‌های به عمل آمده از وقوع تخلفات و جرائم کارکنان انتظامی (با بهره‌گیری از آمارهای بازرسی و حفاظت) به تناسب نوع و میزان جرائم و تخلفات و همچنین شناسایی و تجزیه و تحلیل شکست‌های حفاظتی واقع شده، نیازسنجی برای برگزاری کلاس‌های آگاهسازی انجام پذیرد. تعیین اولویت و انتخاب مهم‌ترین نیازها برای اجرای برنامه‌های آگاهسازی حفاظتی کارکنان کلانتری‌های فاتب برای کاهش یا رفع نیازها، مشارکت و جلب نظر فرماندهان و متخصصان آگاهسازی در امر نیازسنجی و انجام نظرسنجی از کارکنان کلانتری‌های فاتب پیرامون نیازسنجی آگاهسازی، از راهکارهای بهبود الگوی نیازسنجی می‌باشند.

۴/ب. الگوهای موجود و مطلوب برنامه‌ریزی و راهکارهای اصلاح آنها

برنامه‌ریزی عبارت است از تصور و طراحی وضعیت مطلوب و یافتن و پیش‌بینی راه‌ها و وسایلی که نیل به آن را میسر سازد. الگوی موجود و مطلوب برنامه‌ریزی در جدول زیر بیان شده است:

جدول ۲: الگوهای موجود و مطلوب برنامه‌ریزی

الگوی مطلوب برنامه‌ریزی	الگوی فعلی برنامه‌ریزی
<ul style="list-style-type: none"> • توجه به سطح سواد و مهارت‌ها و نوع مسئولیت فراگیران؛ • توجه به پیش‌دانسته‌های فراگیران؛ • تعیین محتوای برنامه؛ • سازماندهی اطلاعات و بهره‌گیری از آموزش مجازی؛ • آشنا نمودن مربیان با روش‌های نوین تدریس؛ • توجه مدرسان نسبت به انتظارات سازمانی از اجرای آموزش حفاظتی. 	<p>مؤلفه‌های برنامه‌ریزی آموزش عبارت‌اند از:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مربی؛ • مکان آموزش؛ • مخاطبین؛ • ابزارهای کمک‌آموزشی؛ • محتوای آموزش.

راهکارهای رسیدن به برنامه‌ریزی مطلوب را می‌توان به شرح زیر برشمرد:

- توجه به سطح سواد و مهارت‌ها و نوع مسئولیت فراگیران؛
- توجه به پیش‌دانسته‌های فراگیران؛
- تعیین محتوای برنامه؛
- سازماندهی اطلاعات و بهره‌گیری از آموزش مجازی: دسترسی آسان و انعطاف‌پذیر به اطلاعات و منابع، از ویژگی‌های اصلی فناوری اطلاعات و ارتباطات است. انتخاب یادگیرنده، قلب مفهوم دسترسی انعطاف‌پذیر است. یعنی در صورتی می‌توان گفت آموزش دارای انعطاف است که یادگیرنده بتواند از میان تجربیات متنوعی که در اختیار او قرار دارد، دست به انتخاب بزند. دسترسی انعطاف‌پذیر سبب می‌شود دسترسی یادگیرنده به محتوا تسهیل شود و بتوان در هر لحظه، هر مکان و با سرعت مناسب، تجارب یادگیری را در اختیار یادگیرنده قرار داد. بنابراین یادگیری شکل فردی به خود می‌گیرد. دسترسی انعطاف‌پذیر به محتوا و منابع یادگیری از طریق فناوری اطلاعاتی و ارتباطی شبکه‌ای در کلاس‌های درس معمولی، کارگاه‌ها و منازل و مراکز دیگر اجتماعی، ویژگی‌های شاخص یادگیری الکترونیکی هستند. از طریق فناوری یادگیری الکترونیکی، یادگیرندگان و معلمان می‌توانند به فعالیت‌های تعاملی هم‌زمان و غیر هم‌زمان بپردازند و این تعامل ممکن است در مکان‌ها و زمان‌های متفاوت صورت گیرد (رضوی، ۱۳۸۴: ۳)؛
- آشنا نمودن مربیان با روش‌های نوین تدریس؛
- توجه مدرسان نسبت به انتظارات سازمانی از اجرای آموزش حفاظتی.

۵/ب. الگوهای موجود و مطلوب اجرا و راهکارهای اصلاح الگوی فعلی و

مطلوب

جدول ۳: الگوهای فعلی و مطلوب اجرا

الگوی مطلوب اجرا	الگوی فعلی اجرا
<ul style="list-style-type: none"> • جلب مشارکت دانشجویان در بحث‌های کلاسی؛ • استفاده از تجهیزات نوین کمک‌آموزشی؛ • استفاده از روش‌های متنوع تدریس به منظور ارتقای بهره‌وری کلاس‌ها (اجرای کارگاه حفاظتی). 	<ul style="list-style-type: none"> • آموزش حضوری؛ • برگزاری کلاس‌های آموزش به صورت سخنرانی؛ • نمایش فیلم حفاظتی؛ • نمایش فیلم داستانی؛

راهکارهای اصلاح الگوی اجرا، شامل موارد زیر می‌باشد:

- جلب مشارکت دانشجویان در بحث‌های کلاسی: گفت‌وگو^۱ به مجموعه کنش‌ها و تعاملات گوناگون بیانی میان من، تو، او، ما، شما و ایشان گفته می‌شود. به عبارتی دیگر، تعامل دو یا چند گوینده است که هدف از آن رسیدن به نتیجه‌ای کلی می‌باشد. در گفت‌وگو سعی می‌کنیم که به تفاهم برسیم، هرچند همیشه این‌طور نیست و این درحالی است که دو طرف به تفاهم گفتاری و فکری نرسند. در گفت‌وگو است که مشارکت‌کنندگان به فعالیت می‌پردازند. گفت‌وگو، گفتن نیست؛ بلکه شنیدن کلام و سخن‌آوری است، گفتار و نوشتار را در بر می‌گیرد. به نظر می‌رسد چنانچه در کلاس‌های آگاهسازی بین مربی و فراگیران گفتگوی طرفینی برقرار شود، به نحوی که این گفت‌وگو منجر به مشارکت و به چالش کشیدن مخاطبان و فراگیران در مباحث آگاهسازی گردد، اثر مطلوبی در پی دارد؛

۱. dialogue

- استفاده از تجهیزات نوین کمک‌آموزشی: فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی به‌خودی‌خود، تأثیر اندکی بر کیفیت تدریس و یادگیری دارند. شکی نیست که این فناوری‌ها فرصت‌های فراوانی برای ایجاد محیط‌های یادگیری فراهم می‌آورند. هرچند این فناوری‌ها سبب می‌شوند تعامل آموزشی قابل توجهی به‌وجود آید، اما نمی‌توانند به‌تنهایی کیفیت یادگیری و تدریس را افزایش دهند. این مسئله بدان معناست که محیط یادگیری و تدریس، ارائه محتوا، فعالیت‌های یادگیرنده، اجرای فعالیت‌های یادگیری، فرایند سنجش عملکرد یادگیرندگان و فرایند بازخورد، باید به‌گونه‌ای مناسب شکل گیرد. در غیر این صورت، تضمینی وجود ندارد که هدف‌های آموزشی تحقق یابند؛
- استفاده از روش‌های متنوع تدریس به‌منظور ارتقای بهره‌وری کلاس‌ها (اجرای کارگاه حفاظتی): رویکرد یادگیری انفرادی در سال‌های اخیر مورد توجه بیشتری قرار گرفته و به سبب انعطاف‌پذیر بودن آن از جانب فراگیران نیز با استقبال مواجه شده است. یکی از اجزای مهم اکثر رویکردهای یادگیری انفرادی، داشتن مرکز منابع است که در آن اغلب مواد یادگیری و وسایل آموزشی به‌منظور کمک به یادگیری‌هایی که انجام می‌گیرد، تهیه می‌شود. مرکز منابع، محلی است که به‌طور خاص به‌منظور نگهداری و استفاده از مجموعه منابع ایجاد می‌شود. این مرکز را می‌توان به‌منزله بخشی از یک محیط آموزشی و یا به‌صورت بخشی مستقل و برای خدمت‌رسانی به چند مرکز ایجاد کرد. در آغاز بهتر است در هر ناحیه آموزشی (استان) یک مرکز منابع ایجاد شود و به‌تدریج با نهادینه‌شدن این امر، در مناطق (شهرستان‌ها) نیز ایجاد شود. در رویکرد فراگیرنده مدار، مرکز منابع نقش مهمی در فراهم آوردن دامنه وسیعی از منابع یادگیری برای یادگیرندگان بازی می‌کند. همچنین این مرکز می‌تواند مواد مکتوب و یا غیر مکتوب در اختیار مربیان قرار دهد تا در تدریس مطلوب‌تر از آن‌ها استفاده شود؛

- تشکیل بانک اطلاعاتی: جهت دسترسی آسان ساحفاناجا به آخرین اطلاعات مربوط به مدرسان و اساتید و برنامه‌ریزی در سازماندهی و دسته‌بندی مدرسان و به‌منظور ارتقای معلومات علمی و به‌روز نمودن اطلاعات مریبان، لازم است بانک اطلاعاتی در ساحفاناجا تشکیل و منابع علمی، برای بهره‌برداری مریبان در شبکه عرضه شود.

۶/ب. الگوهای موجود و مطلوب ارزشیابی و راهکارهای اصلاح

ارزشیابی می‌تواند به‌منظور میزان تأثیر قوانین و مقررات محیط آموزشی، میزان کارآمدی نظام آموزشی و یا بازده تلاش آموزش‌دهندگان و... انجام گیرد. باوجود اینکه ارزشیابی تنها یک هدف اساسی دارد و آن تعیین ارزش یک چیز است، اما دارای نقش‌های گوناگونی است که در ذیل به آن‌ها اشاره می‌شود:

۱. اندازه‌گیری نتایج فعالیت‌های یادگیری یادگیرندگان در همه بخش‌ها؛
۲. تعیین ارزش خود برنامه؛
۳. داوری درباره تشکیلات و سازمان مدیریت.

الگوهای موجود و مطلوب ارزشیابی در جدول زیر آمده است:

جدول ۴: الگوهای موجود و مطلوب ارزشیابی

الگوی مطلوب ارزشیابی	الگوی موجود ارزشیابی
<ul style="list-style-type: none"> • ارزشیابی میزان نیل دانشجویان به هدف‌های دانشی؛ • ارزشیابی میزان نیل دانشجویان به هدف‌های بینشی؛ • ارزشیابی میزان نیل دانشجویان به هدف‌های رفتاری. 	<ul style="list-style-type: none"> • اخذ آزمون معلم ساخت در پایان ترم به‌صورت دانش‌محور

لی. جی. کرونباخ (۱۹۶۰) ارزشیابی را «گردآوری و کاربرد اطلاعات به‌منظور اخذ

تصمیم درباره یک برنامه آموزشی» تعریف کرده است (هومن، ۱۳۷۵: ۴).

در حال حاضر برای ارزشیابی نتیجه اقدام‌های آموزش‌های حفاظتی از دانشجویان و گروه‌های علمی، معمولاً پس از پایان کلاس‌ها نظرسنجی به عمل می‌آید؛ به‌نظر می‌رسد این امر نه‌تنها قابل اطمینان نیست، بلکه جامعیت نیز ندارد. بنابراین با راهکارهای پیشنهادی زیر می‌توان ارزشیابی مناسب‌تری از آموزش‌های حفاظتی انجام داد:

• ارزشیابی میزان نیل دانشجویان به هدف‌های دانشی:

دانش عبارت است از ایده‌ها، فهم و درس‌های آموخته شده در طول زمان. دانش فهمیده می‌شود و فرد دانش را از طریق تجربه، استدلال، بصیرت، یادگیری، خواندن و شنیدن، به دست می‌آورد. هنگامی که دیگران دانش خود را با افراد تسهیم می‌کنند، دانش افراد گسترش می‌یابد و هنگامی که دانش فرد با دانش دیگران ترکیب می‌شود، دانش جدید ایجاد می‌شود. دانش ماهیتی فردی دارد؛ چرا که در ارتباط متقابل با ارزش‌ها و باورهای افراد و ادراک آن‌ها از جهان و دیگران، قرار دارد. همچنین دانش در بافت و زمینه روابط بین فردی ظاهر می‌شود. دانش غنی‌تر و معنادارتر از اطلاعات است. ساختارمند کردن دانش، دشوار است. تسخیر و تصرف دانش در ماشین دشوار است و انتقال آن به سختی امکان‌پذیر است (ویدا، ۲۰۰۲: ۱).

• ارزشیابی میزان نیل دانشجویان به هدف‌های بینشی

نگرش یا طرز تلقی عبارت از آمادگی برای واکنش ویژه نسبت به یک فرد، شیء، فکر یا وضعیت است. نگرش‌ها خاص‌تر از ارزش‌ها هستند و نسبتاً کمتر در طی زمان پایدار می‌مانند. هرچند برخی از نگرش‌ها در طی زمان پایدار می‌مانند، ولی بیشتر آن‌ها در صورت انباشت اطلاعات و تجربه، در معرض تغییر خواهند بود. نگرش‌ها دارای سه بعد شناختی، عاطفی و رفتاری هستند:

- بخش شناختی آن عبارت از باورها و ارزش‌ها و اطلاعات درباره

هدف شناخته شده به وسیله فرد است؛

- بخش عاطفی آن شامل احساس‌ها و عواطف درباره هدف، فرد، فکر،

رخداد یا شیء است؛

- بخش رفتاری آن از نگرش سرچشمه می‌گیرد و به نیت رفتار به صورت معین بر می‌گردد (رضائیان، ۱۳۸۳: ۲۰۲ به نقل از هارای و دوناهو، ۱۹۹۲: ۶۹).

نگرش همانند ارزش، از پدر و مادر، معلم و اعضای گروه (که فرد به آن بستگی دارد) کسب می‌شود. نگرش در سازمان، از آن جهت اهمیت دارد که می‌تواند بر رفتار فرد اثر بگذارد (رابینز ۱۳۸۵: ۲۸۱).

بنت و بنت^۲ (۲۰۰۰) به دانش به‌عنوان «فهم» موقعیت‌ها، روابط و پدیده‌های علی اشاره می‌کنند، لیکن داده‌ها، اطلاعات، تئوری‌ها و قوانین و همچنین «فهم» آن‌ها را مرتبط با دانش در نظر می‌گیرند (فایرستون و همکاران، ۱۳۸۷: ۲۳-۲۱).

دانش می‌تواند به‌عنوان بدنه فهم، تعمیم‌ها و انتزاع‌ها در نظر گرفته شود و می‌تواند به شکل دائمی و شبه‌دائمی باشد و برای تفسیر و اداره دنیای اطراف ما به کار گرفته شود. فایرستون و ال روی، دانش را به‌عنوان مجموعه‌ای از واحدهای ذهنی که هم‌نوع فهم و بینش‌های ما را تأمین می‌کند، در نظر گرفته است (همان: ۲۳).

• ارزشیابی میزان نیل دانشجویان به هدف‌های رفتاری

اصطلاح دیگری که مترادف با رفتار به کار می‌رود، «پاسخ» است. پاسخ نیز مانند رفتار به فعالیت‌های مشاهده‌پذیر و اندازه‌پذیر جانداران گفته می‌شود. با این حال، رفتار کلی‌تر از پاسخ فرض می‌شود. معمولاً یک رفتار از مجموعه‌ای پاسخ تشکیل می‌شود (اسکینر^۳، ۱۹۳۸ به نقل از سیف ۱۳۷۰: ۴۲).

• استانداردسازی ارزشیابی باتوجه به اولویت سازمانی و نیازهای ناجا

در حال حاضر سؤال‌های پرسشنامه به صورت یکسان در سطح دانشگاه تنظیم و جهت تکمیل در اختیار فراگیران قرار می‌گیرد، بدون اینکه به اولویت سازمانی و نیازهای نیروی

۱. Keith Haray and Eileen Donahve

۲. Bennet and Bennet

۳. Skinner

انتظامی توجه بشود. بنابراین نیاز است سؤال‌های پرسشنامه باتوجه به دو مؤلفه اولویت و نیاز سازمانی، استانداردسازی بشود.

ج. یافته‌های تحقیق

در این بخش با استفاده از آزمون آماری خی‌دو، سؤال‌های پژوهش در چهار مؤلفه «نیازسنجی، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی» مورد تحلیل آماری قرار می‌گیرد.

۱/ج. یافته‌های مرتبط با نیازسنجی

شاخص‌های نیازسنجی در پرسشنامه از سؤال‌های ۱ تا ۱۴ آمده و شامل: تمرکز بر اصلاح نگرش حفاظتی، تمرکز بر شناخت شبهات آموزش‌های حفاظتی و پاسخگویی به آن‌ها، توجه به شناخت دانشجویان در مورد تهدیدهای امنیتی، توجه به شناخت دانشجویان در مورد آسیب‌های شغلی و رسته‌ای، پاسخ به ابهامات دانشجویان در مورد چستی حفاظت اطلاعات، توجه به شناخت دانشجویان در مورد ختنی‌سازی تهدیدهای حفاظتی، آینده‌پژوهی درباره آموزش‌های حفاظتی قبل از برنامه‌ریزی، مشارکت و جلب نظر فرماندهان و متخصصان آموزش‌های حفاظتی در امر نیازسنجی، کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت شخصی، برای حفاظت اسناد و مدارک، برای حفاظت اماکن و تأسیسات، برای حفاظت گفتار، برای حفاظت سلاح و مهمات و برای حفاظت فناوری اطلاعات و ارتباطات، می‌باشد.

آمارهای توصیفی مربوط به این مرحله در جدول زیر ارائه شده است. ارزشیابی پاسخ‌های واصله با نرم‌افزار SPSS و آزمون خی‌دو انجام و باتوجه به خی‌دو به‌دست آمده در تمامی سؤال‌های مربوط به نیازسنجی در سطح احتمال خطاپذیری $P=0/05$ از خی‌دو با درجه آزادی ۴ بزرگ‌تر است و می‌توان بیان کرد بین فراوانی‌های مشاهده شده و فراوانی‌های مورد انتظار، تفاوت معناداری وجود دارد و با عنایت به مقدار آلفای مدنظر ما در این تحقیق ($P<0/05$) مشخص شد ادعای محقق یعنی با اعمال شاخص‌های ذکر شده فوق در امر نیازسنجی الگوی فعلی آگاهسازی به سمت الگوی مطلوب‌تر سوق داده می‌شود.

نتایج حاصل از اجرای آزمون خبی دو در زمینه راهکارهای مربوط به نیازسنجی، برابر جدول زیر می باشد:

جدول ۵: نتایج حاصل از اجرای آزمون خبی دو در زمینه راه کارهای مربوط به نیازسنجی

میزان خبی دو	راهکارها
۲۰۸۰	تمرکز بر اصلاح نگرش حفاظتی
۱۲۰۱۳	تمرکز بر شناخت شبهات آموزش های حفاظتی و پاسخگویی به آنها
۵۰۶۰	تمرکز بر پاسخ به ابهامات حفاظتی
۱۰۰۴۰	توجه به شناخت دانشجویان در مورد تهدیدهای امنیتی
۱۰۰۴۰	توجه به شناخت دانشجویان در مورد آسیب های شغلی و رسته ای
۱۳۰۴۰	توجه به شناخت دانشجویان در مورد خنثی سازی تهدیدهای حفاظتی
۲۳۰۰۶	پاسخ به ابهامات دانشجویان در مورد چستی حفاظت اطلاعات
۲۲۰۵۳	آینده پژوهی درباره آموزش های حفاظتی قبل از برنامه ریزی
۶۰۲۰	کسب مهارت های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت شخصی
۸۰۶۰	کسب مهارت های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت اسناد و مدارک
۹۰۲۰	کسب مهارت های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت اماکن و تأسیسات
۷۰۸۰	کسب مهارت های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت گفتار
۲۰۰۶۶	کسب مهارت های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت سلاح و مهمات
۷۰۴۰	کسب مهارت های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت فناوری اطلاعات و ارتباطات

۲/ج. یافته های مرتبط با برنامه ریزی

شاخص های برنامه ریزی در پرسشنامه از سؤال های ۱۵ تا ۲۴ آمده و شامل: پیش بینی سازوکار اصلاح نگرش حفاظتی، هدف گذاری در حوزه دانش حفاظتی، سوق دادن آموزش های نظری به آموزش های کاربردی حفاظتی، تعیین اولویت نیازهای آموزشی، شناسایی نقاط قوت و ضعف آموزش های حفاظتی، برنامه ریزی جامع جهت تقویت و توانمندسازی اساتید و کارشناسان آموزشی، برنامه ریزی جامع جهت تقویت و توانمندسازی اساتید و کارشناسان آموزشی، می باشد. آمارهای توصیفی مربوط به این مرحله در جدول زیر ارائه شده است. ارزشیابی پاسخ های واصله با نرم افزار SPSS و

آزمون خي دو انجام و باتوجه به خي دو به دست آمده در تمامی سؤال‌های مربوط به برنامه‌ريزی در سطح احتمال خطاپذیری $P=0/05$ از خي دو با درجه آزادی ۴ بزرگ‌تر است و می‌توان بیان کرد بين فراوانی‌های مشاهده شده و فراوانی‌های مورد انتظار تفاوت معناداری وجود دارد و با عنایت به مقدار آلفای مدنظر ما در این تحقیق ($P<0/05$) مشخص شد ادعای محقق یعنی با اعمال شاخص‌های ذکر شده فوق در امر برنامه‌ريزی، الگوی فعلی آموزش‌های حفاظتی به سمت الگوی مطلوب‌تر سوق داده می‌شود.

نتایج حاصل از اجرای آزمون خي دو در زمینه راهکارهای مربوط به برنامه‌ريزی در جدول زیر آمده است:

جدول ۶: نتایج حاصل از اجرای آزمون خي دو در زمینه راهکارهای مربوط به برنامه‌ريزی

میزان خي دو	راهکارها
۱۶.۸۰	پیش‌بینی سازوکار اصلاح نگرش حفاظتی
۲۰.۶۰	هدف‌گذاری در حوزه دانش حفاظتی
۴.۲۰	برنامه‌ريزی برای بازآموزی اساتید و مربیان حفاظتی
۷.۴۰	سوق دادن آموزش‌های نظری به آموزش‌های کاربردی حفاظتی
۱۲.۶۰	تعیین اولویت نیازهای آموزشی
۹.۸۰	شناسایی نقاط قوت و ضعف آموزش‌های حفاظتی
۲۰.	تجزیه و تحلیل و جمع‌بندی مشکلات آموزشی حفاظتی
۵.۰۰	برنامه‌ريزی جامع جهت تقویت و توانمندسازی اساتید و کارشناسان آموزشی
۲.۶۰	ایجاد بستر مناسب جهت به‌کارگیری فناوری‌های نوین آموزشی
۹.۸۰	هدف‌گذاری در رفتار حفاظتی

۳/ج. یافته‌های مرتبط با اجرا

شاخص‌های اجرا در پرسشنامه از سؤال‌های ۲۵ تا ۲۷ آمده و شامل: جلب مشارکت دانشجویان در بحث‌های کلاسی، استفاده از تجهیزات نوین کمک آموزشی، استفاده از روش‌های متنوع تدریس به‌منظور ارتقای بهره‌وری کلاس‌ها، می‌باشد. آمارهای توصیفی مربوط به این مرحله در جدول زیر ارائه شده است. ارزشیابی پاسخ‌های واصله با نرم‌افزار SPSS و آزمون خي دو انجام و باتوجه به خي دو به دست آمده در تمامی سؤال‌های

مربوط به اجرا در سطح احتمال خطاپذیری $P=0/05$ از خی دو با درجه آزادی ۴ بزرگتر است و می توان بیان کرد بین فراوانی های مشاهده شده و فراوانی های مورد انتظار تفاوت معناداری وجود دارد و با عنایت به مقدار آلفای مدنظر ما در این تحقیق ($P < /05$) مشخص شد ادعای محقق یعنی با اعمال شاخص های ذکر شده فوق در امر اجرا، الگوی فعلی آگاهسازی به سمت الگوی مطلوب تر سوق داده می شود و می توان قضاوت نمود انجام هریک از راهکارهای فوق بر ارائه الگوی مطلوب در اجرای برنامه های آموزش های حفاظتی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی تأثیر دارد.

نتایج حاصل از اجرای آزمون خی دو در زمینه راهکارهای مربوط به اجرا، برابر جدول

زیر می باشد:

جدول ۷: نتایج حاصل از اجرای آزمون خی دو در زمینه راهکارهای مربوط به اجرا

میزان خی دو	راهکارها
۷۲.۹۰	جلب مشارکت دانشجویان در بحث های کلاسی
۶.۲۰	استفاده از تجهیزات نوین کمک آموزشی
۱۱.۴۰	استفاده از روش های متنوع تدریس به منظور ارتقای بهره وری کلاس ها

۴/ج. یافته های مرتبط با ارزشیابی

شاخص های ارزشیابی در پرسشنامه از سؤال های ۲۸ تا ۳۰ آمده و شامل: ارزیابی میزان نیل به هدف های بینشی، ارزیابی میزان نیل به هدف های دانشی ارزیابی و میزان نیل به هدف های رفتاری پس از یک دوره اجرای برنامه های آموزشی، می باشد. در جدول زیر آمار مربوط به این مرحله توصیف گردیده است. ارزشیابی پاسخ های واصله با نرم افزار SPSS و آزمون خی دو انجام و باتوجه به خی دو به دست آمده در تمامی سؤال های مربوط به ارزشیابی در سطح احتمال خطاپذیری $P=0/05$ از خی دو با درجه آزادی ۴ بزرگتر است و می توان بیان کرد بین فراوانی های مشاهده شده و فراوانی های مورد انتظار تفاوت معناداری وجود دارد و با عنایت به مقدار آلفای مدنظر ما در این تحقیق ($P < /05$) مشخص شد ادعای محقق یعنی با اعمال شاخص های ذکر شده فوق در امر

ارزشیابی، الگوی فعلی آموزش‌های حفاظتی به سمت الگوی مطلوب‌تر سوق داده می‌شود و می‌توان قضاوت نمود: انجام هر یک از راهکارهای فوق بر ارائه الگوی مطلوب در ارزشیابی برنامه‌های آگاهسازی حفاظتی کارکنان انتظامی کلانتری‌های فاتب تأثیر دارد. نتایج حاصل از اجرای آزمون‌های دو در زمینه راهکارهای مربوط به ارزشیابی، برابر جدول زیر می‌باشد:

جدول ۸: نتایج حاصل از اجرای آزمون‌های دو در زمینه راهکارهای مربوط به ارزشیابی

میزان‌های دو	راهکارها
۴.۸۰	ارزشیابی میزان نیل به هدف‌های بینشی
۱.۸۰	ارزشیابی میزان نیل به هدف‌های دانشی
۸.۶۰	ارزشیابی میزان نیل به هدف‌های رفتاری

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

حال با عنایت به نتایج حاصله از مطالعات نظری و نظرسنجی به عمل آمده، به تعدادی از مهم‌ترین راهکارها جهت اصلاح الگوی آموزش‌های حفاظتی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، اشاره می‌شود:

۱. پیشنهادهای مربوط به نیازسنجی:

- تمرکز بر پاسخ به ابهامات حفاظتی؛
- تمرکز بر شناخت شبهات آموزش‌های حفاظتی و پاسخگویی به آن‌ها؛
- توجه به شناخت دانشجویان در مورد تهدیدهای امنیتی؛
- توجه به شناخت دانشجویان در مورد آسیب‌های شغلی و رسته‌ای؛
- توجه به شناخت دانشجویان در مورد خنثی‌سازی تهدیدهای حفاظتی؛
- پاسخ به ابهامات دانشجویان در مورد چستی حفاظت‌اطلاعات؛
- آینده‌پژوهی درباره آموزش‌های حفاظتی قبل از برنامه‌ریزی؛
- کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت شخصی؛

- کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت اسناد و مدارک؛
 - کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت اماکن و تأسیسات؛
 - کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت گفتار؛
 - کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت سلاح و مهمات؛
 - کسب مهارت‌های دانشجویان در مورد رفتار صحیح برای حفاظت فناوری اطلاعات و ارتباطات.
۲. پیشنهادهای مربوط به برنامه‌ریزی:
- پیش‌بینی سازوکار اصلاح نگرش حفاظتی؛
 - هدف‌گذاری در حوزه دانش حفاظتی؛
 - سوق دادن آموزش‌های نظری به آموزش‌های کاربردی حفاظتی؛
 - تعیین اولویت نیازهای آموزشی؛
 - شناسایی نقاط قوت و ضعف آموزش‌های حفاظتی؛
 - برنامه‌ریزی جامع جهت تقویت و توانمندسازی اساتید و کارشناسان آموزشی؛
 - هدف‌گذاری در رفتار حفاظتی.
۳. پیشنهادهای مربوط به اجرا:
- جلب مشارکت دانشجویان در بحث‌های کلاسی؛
 - استفاده از تجهیزات نوین کمک‌آموزشی؛
 - استفاده از روش‌های متنوع تدریس به منظور ارتقای بهره‌وری کلاس‌ها.
۴. پیشنهادهای مربوط به ارزشیابی:
- ارزشیابی میزان نیل به هدف‌های بینشی پس از اجرای یک دوره برنامه‌های آموزشی؛

- ارزشیابی میزان نیل به هدف‌های دانشی پس از اجرای یک دوره برنامه‌های آموزشی؛
- ارزشیابی میزان نیل به هدف‌های رفتاری پس از اجرای یک دوره برنامه‌های آموزشی.

منابع

- پرداختچی، محمدحسین (۱۳۷۵)، «نقش نظارت و راهنمایی آموزش در بهبود کیفیت آموزش عمومی»، فصلنامه تعلیم و تربیت، نشریه پژوهشکده تعلیم و تربیت وزارت آموزش و پرورش، سال ۱۲، شماره ۳.
- پنجمیر، سید هاشم (۱۳۸۵)، «روش‌های آگاهسازی»، سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی، تهران.
- دهخدا، علی‌اکبر (۱۳۴۹)، «لغت‌نامه»، جلد اول.
- رایبیز، استیفن. پی (۱۹۹۹)، «میانی رفتار سازمانی»، ترجمه علی پارسائیان و سید محمد اعرابی، دفتر پژوهش‌های فرهنگی، تهران.
- رضوی، سید عباس (۱۳۸۴)، «یادگیری الکترونیکی در مقایسه با یادگیری سنتی»، ماهنامه رشد تکنولوژی آموزشی ۳، وزارت آموزش و پرورش، تهران، دوره ۲۱.
- ساعس ناجا (۱۳۸۸)، «فصلنامه پژوهش و اندیشه»، سال ششم، تهران.
- سعادت، اسفندیار (۱۳۸۴)، «مدیریت منابع انسانی»، تهران: سمت.
- شعبانی، حسن (۱۳۸۴)، «مهارت‌های آموزشی و پرورشی»، تهران: سمت.
- شیرازی، علی (۱۳۷۳)، «مدیریت آموزشی»، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.
- کافمن، راجر، هرمن، جری (۱۳۸۷)، «برنامه‌ریزی استراتژیک در نظام آموزشی»، ترجمه فریده مشایخ و عباس بازرگان، چاپ چهارم، تهران.
- معصومی سوته، علیرضا (۱۳۸۰)، «بررسی میزان اثربخشی دوره‌های آموزشی ضمن خدمت در شرکت بیمه البرز»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد.
- معین، محمد (۱۳۷۵)، «فرهنگ فارسی معین»، جلد اول، چاپ هشتم، تهران: امیرکبیر
- هومن، حیدرعلی (۱۳۷۵)، «زمینه ارزشیابی برنامه‌های آموزشی»، تهران: پارسا.